rendelet. — Ugyan édes Trefort ur!
még egyszer, hogy barbar a magyar?
Hódmezővásárhelyen f. hó
zavar volt a munkások között, munka-
m szolgáltatása miatt; a munkát meg-
, s mintegy 300 munkás fenyegető ál-
el az építkezési hivatalnokok lakása
etelvén béröket, de sikertelenül, miért
már a vasuti sinek fölszaggatásához
onban a hatóságnak sikerült őket le-

Fogarason a mészárosok nem
krért a hust mérni, felzudultak a ha-
de utóbb mégis csak töke mellé álltak
il dühösebben vágják a hust.
Hangverseny templom-
önös, de Pozsonyban volt f. hó 6-án,
mellett. Külföldön ez már régi szokás.

Bécsi dolgok.

Bécsből szerencsésen megmenekült
to: Hartung, jelenlegi tartózkodása
ielyből f. hó 5-én keltezett proclama-
t ki, mely most a bécsi munkásoknál
rog. A „P. Lloyd" értesitése szerint e
tartalma következő: „Mély fájdalmat
m az, hogy bécsi működésem körét
kellett hagynom; egy időre — mon-
t eros reményem van, hogy nemsokára
k; minthogy Austria népe huzamosan
l egy oly kormányt, mely legforróbb
gigazságosabb követeléseit is oly ke-
kielégiteni.
gárság valódi demokratái már iszo-
lultak el oly egyénektől, kik egykor
s szóvirágokkal annyi szépet igértek,
talom birtokában oly kimondhatlanul
s és visszás dolgokat tudnak mivelni.
„államférfiak", kiknek elvük nincs,
ett „államokat" annyival gyorsabban
atatlanul tönkre tehetnek, minél na-
ai, rendőri és papi hatalom által, mü-
fáradságosan tartnak azok össze. A
Schweiz földjén, köztársasági német
rsaságában, mindent el fogok követni,
k folyvást fenálljon emlékezetem."

Legujabb.

…t, jan. 11. Ő Felségeik szombaton
g. s részt vesznek az irói segélyegylet
B. Eötvös miniszter 4000 ft államse-
vozott a n.-v árad i községi
r a.
…s. jan. 11. Mint a „N. Fr. „Presse"
intve attól, hogy a varasdi határőrez-
s szabályozása még nem történt meg,
ó 10-én tényleg polgári kormányzat
át.
…s, jan. 11. A képviselőház felirati
ak mai ülésében közli a biz. elnöke,
ministerium közlése szerint Ő Felsége
olytán mindkét ministeri párt emlék-
fog tétetni. — Grechelsky elnapolási
valamint Rechbauernek azon közvetitő
hogy a felirat tárgyában való határo-
ezen emlékiratok közzétételéig ha-
l. — elvettetett.
áris, jan. 11. Odillon Barrot az
litott decentralatisioi bizottmány elnö-
etett ki.
áris, jan. 11. A mai hivatalos lap
aparte Péter maga[illegible] Noir
rt, mire a Conciergeribe kisértetett.
lap jelenti, hogy a szökési kisérlet
végett az összes határszéli állomások-
i parancsok küldettek.
áris, jan. 11. A császár szentesité
azon jelentését, mely Ledru Rollin
zatérésének megengedését javasolta.
áris, jan. 11 A legfőbb törvény-
kamarája egybehivatott, hogy a Bo-
ter ellen emelendő emberölési vád tár-
zkedjék.
nyolországban az „Impar-
a ministerválság bevégződött. Rivero
gasta államminister; Topete a tengeré-
lozaga az igazságügyi ministeriumot

donból borzasztó viharról tudó-
legközelebb szárazon mint tengeren
lymouth-, Southampton-, Corpwall-,
és Cork városok partjairól hajótöré
ek be.

Közgazdászat.

czen jan. 11. Középára egymérő buzá-
kr; kétszeres 3 ft 30 kr; rozs 2 ft 30
90 kr; zab 1 ft 80 kr; tengeri 2 frt
ft 70 kr; kása 4 ft 80 kr; egy zsák
ft 40 kr; egy mázsa szalonna 28—29
t; háj 31—33 ft. Jan. 12 tengeri árak
5 ft 10—20 kr.
omvásár, mint országosvásár előtt
igen csekély volt.
ásunk változó, tegnap este hideg szél
itisztult, s kevesett fagyott, másnap
ényes, kissé hüs.

Jan. 12. Cs. arany 5. 79 ezüst 120.25
k. s kiadótulajd. **Oláh Károly.**

3 vagy 6 évre
500 hold föld
P. Tamási pusztán,
— 1200 □ öles holdakban — több szobából álló lakrészek-
kel s elegendő gazdasági épületekkel ellátva; a hozzátartozó
korcsmajoggal együtt. — Értekezhetni felőle e lapok kiadó-
hivatalában. 199. 11—

1870. II. évfolyam. — 9. szám. — Csütörtök, január 13.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Félévre 5frt.
Három hóra 2 frt 50 kr.
Egyes szám 10 kr.
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz Vecsey-ház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.
Hirdetési dij:
5 hasábos petit sorért 5 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen **hetenkint ötször**, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Nyilttéren megjelenő közlemény 5 hasábos sora **15 kr.**
Nagyobb terjedelmű, mint szinte több izbeli hirdetések alku szerint a ***legolcsóbb árért.***
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön **30 kr.**
Előfizethetni helyben: ***Telegdi K. Lajos*** és ***Csáthy Károly*** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

A királyi városok rendezése.

(©) Az országgyülés holnap ujra megkezdi müködését.

Sok és nagy munka vár rá.

Az a sok törvényjavaslat, melyek, hirlapi közlemények szerint, a ministerium részéről elő fognak terjesztetni, sok időt és komoly munkát kivánnak, sok fáradtságot igényleneк.

Az első folyamodási biróságok szervezése, az egyetem és a törvényhatóságok rendezése: már magokban is oly fontosak, hogy felettök elvi kérdésekben is nagyszerü viták fejlődhetnek ki a két nagy párt között.

Kell-e az egyetemet felekezetiség szinével bemázolni; s elég lesz-e azon százezer forintra sem menő költség, mit a közoktatási minister e czélra fordittatni kiván, — elég lesz-e arra, hogy az ország egyetlen egyeteme a hiresebb külföldi egyetemek szinvonalára emeltessék; — vagy meg kell-e elégedni e tekintetben is a foltozással, ahelyett, hogy egy szerves egésznek átalakitásához fogna a nemzet? —

Az első folyamodási biróságok szervezésénél, az országnak kerületekre, járásokra leendő uj felosztását, habár előlegesen is, lehet-e, szabad e az igazságügyministerre bizni, hogy az ő ideiglenes müvelete, bármi sok érdeket sértend is, utoljára, ujabb rázkódtatások kikerülése tekintetéből, végleges felosztásnak vétessék; vagy pedig, az illető hatóságok érdekeinek figyelembe vételével, előlegesen az országgyülés által döntessék el, hogy minő legyen azon felosztás, mit az első folyamodási biróságok felállitása igényel; avagy, lehet-e ezen első biróságok területeit, és jogkörét különszakitani a törvényhatóságok rendezése kérdésétől, már csak azon az okon is, hogy a két hatóságnak, a közigazgatási és törvénykezésinek egymáshozi viszonya összeilleszthetővé tétessék; hogy a közigazgatás segélyére lehessen a törvénykezésnek, mely ama nélkül m[illegible]dni nem lenne képes, s tekintélylyel nem birhatna?

A törvényhatóságok rendezésénél, a központositási rendszernek meddig engedtessék befolyás, az önkormányzati jog hátrányára; mikép körvonaloztassék a törvényhatóságok jogköre, hogy alárendelt, önjogutlan végrehajtó közeggé ne alacsonyittassék; beolvasztandók lesznek-e a kisebb királyi városok a megyékbe, mint a képviselőválasztások eseteiben a törvény által már beolvasztattak? —

Mindezek oly fontos kérdések, hogy a párt- és alkotmányos felfogás különbözősége keserü és hosszas harczoknak enged szabad menetet.

Amellett a többi törvényjavaslat is megpróbálja a pártok erejét; s a pártképződési mozgalmak, melyek legközelebb kétségtelenül erősen kifejlődnek, csak növelik a helyzet nehézségét, mely a legközelebbi országgyülés tagjaira vár.

A fejlődő pártmozgalmak még csirában vannak, ugy, hogy senki sem jósolhatja meg előre, minő nézetek vernek gyökeret, melyek a törvény alapjául lefektettetnek.

Mily nagyszerü nyeremény volna, ha a törvényhatósági, különösen a királyi városi rendezést vezető elvi nézetek nyilvánosságra hozatva, megvitathatók volnának!

Mily nagy nyereség volna, ha a királyi városok, — egyetemes tanácskozmányokban együtt, vagy mindegyik királyi város egyenként, valami munkálatot dolgozott volna ki a rendezést illetőleg, mely legalább az alap — a kiindulási elveket magában foglalná!; — mert hiszen a részletek, minden királyi város helyzete különböző levén, átalános törvénytervbe, s törvénybe is alig lennének foglalhatók. —

De a királyi városok, melyeknek pedig az ujonan visszanyert önkormányzat drága kincse leginkább életfeltételei közé tartozik, — nem használták fel a drága időt, sem együttes értekezletekre, sem egyenként saját kebelökben, alkotásra.

Most már hallik, hogy a rendezési munkálat a jövő februárban, vagy márcziusban országgyülési tárgyalás elé terjesztetik.

Ki ismeri azon munkálat alapelveit? — S ha nem ismeri is, nem fél-e mindenki, hogy a kormány, központositási irányzatánál fogva, felettébb megszoritja a királyi városok jogkörét?

És mégis csak hallgatás, csak tespedés mindenütt!

Ha a kormány keresztülhatolna a krisisen, mely az uj pártalakulások miatt fenyegeti, természetes, hogy eddigi szokását követi: hirtelen keresztülviszi a törvényjavaslatot, mielőtt az ország, s a törvényhatóságok azokat jól felismernék, s felvilágositásaikat s helyzetöket kimutató előterjesztvényeiket kérvények alakjában, az országgyülésre feljuttathatnák, vagy azok tárgyalását keresztül vihetnék. —

Akkor aztán megboszulja magát a tétlenség; s évtizedekre hátra lehet vetve a legmiveltebb lakosokkal dicsekhető nagy és kis városok előhaladása.

Mert, ha a közélet mozzanataiban csakis másod-, harmadrangu szerepekre lesz hivatva a polgár, a törvényhatóság tagja: lassanként elveszti önállóságát, elveszti a közügyek iránti fogékonyságát; és ujabb, önállósággal, függetlenséggel biró nemzedék nem fejlődhetik; az egyéniségnek nem lesz sulya az államban; készen lesz a központi hatalom mindenhatósága, mely gépekké teszi a nemzet tagjait; — ugy, hogy csak egy akarat lesz a hazában: a kormányé; s ha jön vész, vihar, a lelkesülni nem képes nemzet parancs-szóra megy a halálba, mely bizonyosan elkövetkezik.

A történelem számtalan példát mutat arra, hogy a központi hatalom tulsága elsatnyitotta a nemzeteket.

Nem rémkép ez, hanem szomoru valóság, mit az önkormányzat elvesztése, vagy az arról gyáva lemondás von maga után. —

Még volna idő, hogy a királyi városok egyetemes értekezleteket tartanának, melyben lefektetnék azon elveket, melyektől önkormányzatuk függ; azokat nyilvánosságra hoznák, teremtenének közvéleményt e tárgyban. —

Vagy, ha erre már rövid az idő, nem rövid arra, hogy egyenként küldöttségeket küldenének ki, melyek az életfeltételökül szolgáló önkormányzati jogkört szabatosan meghatároznák, s munkálataikat, sajtó utján közzétennék, képviselőik utján pedig idejében országgyülés elé terjesztenék, h o g y a t ö r v é n y j a v a s l a t t a l e g y ü t t e s e n t á r g y a l t a t h a s s a n a k.

Ennyire minden királyi város hü lehetne magához! —

De, ha még ezt sem akarnák: azt csakugyan kötelességök volna megtenni, hogy előre kérelmezzék az országgyüléstől, mikép az előterjesztendő törvényjavaslat, különös fontossága szempontjából, minden törvényhatósággal, habár zárhatáridő alatt is, észrevételek tehetése végett, közöltessék.

Századokon át fenállott oly nagyszerü intézménynek, mint a törvényhatósági élet, gyökeres átalakitását, csakis az érdekelt hatóságok meghallgatása után lehetne közmegelégedésre elintézni. — Ugy, hogy e lépést a belügyminister maga jó szántából is megtehetné, ha jó, maradandó müvet akar létrehozni! —

De a királyi városok ne várják azt.

Tegyék meg kötelességöket!

A városokban van az értelmiség, a vagyonosság, ipar, kereskedés, gazdászat legtöbb kincse; a városoknak előhaladása, vagy elmaradása nagy befolyással van az egész nemzet jólétére!

S a mulasztásért ki vállalja el a felelősséget?! —

Segits magadon, isten is ugy segit!

Pest, jan. 12-én.

(?) F ő v á r o s u n k most egy nagy üsthöz hasonlit, melyben fornak, pezsegnek az elemek. Hjah, a farsang és a választások! Nem a törvényhozás, hanem a t u d o m á n y és szépirodalom képviseletében történnek ez utóbbiak. Az akadémia és a Kisfaludy társaság küszöbön álló választásai messze tul az általa közel érdeklett körökön foglalkoztatják a közönséget s bizonyára nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is, mely ez ügyben a helyi távolság daczára is a főváros kiegészitő része. — Eddigelé csak nagyon kevés hallatszik azoknak eredményéről s a quot capita, tot sensus, sehol sem alkalmazható helyesebben, mint e helyütt, hol mindenkinek van jelöltje és szavazata. Hanem azért a készülődés nagyban foly s bár zászlókat, kulacsokat nem látunk, bizton állithatjuk, hogy a „verbuválás" sem hiányzik, csakhogy persze intra muros, tudósokhoz illő csenddel és békében. G y u l a i P á l t is emlegetik akademiai titkárul és sajnálattal halljuk, hogy megválasztatása esetére elhagyja a szini képezdét, melynek aligazgatója és fáradozást nem kimélő tanára. Nem tudjuk, hogy e veszteséget mikép fogják pótolni, mert bármi gyarló politikusnak ismerjük is őt (szerencsére nem tartozik a „nagy" politikusokhoz s talán nem is sóvárog ministeri szék után) finom itészi tehetségét és tapintatát kétségbe vonni helytelen volna. A Kisfaludy társaság szin'én közelebb tartja évi nagygyülését. A mostani elnök, b. Kemény Zsigmond lemondása ismételve megfordult s kedvező visszhangra talált a fővárosi sajtóban. Utódjául T o l d i t emlegetik, titkár pedig V a d n a i lenne. Ennek épenséggel nem örülhetünk, mert bár Vadnai bir mindazon kellékekkel, melyek e tisztség betöltésére alkalmassá teszik, nagy elfoglaltsága miatt csak épen ugy leszünk vele is, mint Gregussal, hogy egyéb bokros teendői miatt nem lesz ideje a társaság czéljára, mely ez alatt kétségkivül szenved.

Az irodalomtól a s z i n h á z h o z térek át. Itt is szokatlan mozgást, életet látunk minden oldalról. A nemzeti szinház az üdülés korszakába lépett, s örömmel tekintünk a rózsás pirra, mely kedves nemzeti betegünk arczára mindinkább visszatér. Orvosokban persze nem volt hiány. Ott a nagy enquete, mely szüntelen keveri a mixturákat számára; hanem, mint minden orvosság, ez is sok keserüséggel jár. Keserü és sajnos a számos felmondás, mely azonban a személyzet ujjáalakitása szempontjából szükségessé vált.

Mi nem kárhoztathatjuk érte az igazgatóságot, bár egyes tagok miatt kifogásokat tehetnénk. Annak idejében, midőn müködésének életbevágóbb eredményét fogjuk látni, mi is megteendjük észrevételeinket. — Az enquete szombaton ül ismét egybe s tárgyalja az albizottmányok előterjesztéseit. Gyülései az országházban lesznek és Rajner belügyminister is részt veend azokban

M a a r o k k a n t h o n v é d e k menháza javára lesz előadás. Szigligeti „Üldözött honvéd"-je kerül szinre, s az előkészületekből itélve, eredmény mindenesetre szép lesz.

Vajha a b u d a i n é p s z i n h á z r ó l is hasonlókat irhatnék, hanem ott pang és tesped minden s a csüggedő szinészektől jó előadást még csak várnunk sem szabad. Budavárosa huzza-halasztja az ügyet, daczára a lelkes felszóllalásoknak, melyek egyesektől a sajtó, valamint a nyilvánosság más terén történtek. A tegnapelőtt óta folyó közgyülésre volt a kérdés eldöntése kitüzve. Hanem, ugy látszik, ismét elmaradt, s a pártolás mellett kétségkivül felvirágzó intézet, most is csak azon sajnálatra méltó fokán áll a „fejlődésnek," honnan csak egy gyenge válaszfal különzi el a végenyészettől. De támadnak helyette „Orpheum"-ok „Herkulanum" ok „Neue Welt"-ek, a civilizatio e mérges kinövései, melyek feslettségük mellett elboritással fenyegetik Budát is, vala mint Pest már rég áldozatává esett.

K ö z b i z t o n s á g u n k a régi rosz mint kapitányságunk egyetlen erélyes és üdvös intézkedését, annak a bérkocsisokkal szemben tanusitott magatartását és remélhetőleg sikeres rendeletét emlithetem. A zsarolásnak és féktelenkedésnek nincs ugyan eleje véve, hanem némileg korlátok közé van szoritva.

A kormány álta ujévi ajándékul igért s z i v a r o k a t még nem kaptuk meg, hanem a helyett folynak a hivatalos lapban a k i n e v e z é s e k, mintha még három évvel ifjabbak volnának s a „Dualismus" urfi bölcsődalát énekelnék. Festetics gr. különben némi javulást tanusit az utolsó időben. Az érdemjelek és nemesi oklevelek kisebb mérvben kezdenek feltünni. Talán a farsang elől retirált, mely e tárgyban versenytársa. Én tudok sek embert, ki a selyem puha és forró vérkeringésü kezecskéktől örömestebb tüzeti mellére a jelvényt, mely, ki merné állitani, hogy kisebb érdemet jutalmaz, mint a nemes gróf csillagai?

Ad vocem gróf! Gróf Castellane, pesti franczia konzult, főkonzullá fogják kinevezni nemsokára. Ez a „főkonzul" szó semmivel sem jelent többet a másiknál; miután nincs alkonzul; németül: General konzul, magyarban még csak most keresik a találóbb kifejezést.

Ujdonságok.

— **Szilágyi Károly** helybeli ismert ügyvéd folyó hó 8-án jegyezte el N a g y E m m a kisasszonyt Tokajból.

— **A népszámlálásnak** hogy aligha lesz kivánt sükere, többször jeleztük már. Mostanában egy oly körülmény esett tudomásunkra, mely ama föltevést igazolja. Jelesen, kérdőre vonatván bizonyos lakos, hogy miért hagyta ki kisfiát az összeirásból, ezt felelé: uram, nem lesz az katonának való. A nép egy része valóban e tekintetben tévutra van vezetve: a pénz- és véradó végett kigondolt müveletnek tartja azt!

— **Az ügyvédegylet** holnap délután 4 órakor saját helyiségében rendes-, szükség esetére közgyülést tart. Tárgy: inditvány a törv. rendt. 422. és 580. §. felett. és feliratí javaslatok.

— **A magyar bokréta** ujonan feltalált magyar i l l a t s z e r, tanár Kästnertől, a szakértők figyelmét magára vonta, s a szakértői vélemény oda nyilvánult, hogy ez az illatszer a franczia és angol készitményekkel is megálja a versenyt. Megszerezhető K u b i n y i K á l m á n kereskedésében; mint magyar találmány mindenesetre megérdemli a kisérletet.

— **A folytonos esőzés** folytán a cserén levő kaszállók némelyikét annyira elboritotta a viz, hogy ember emlékezete óta ily eset alig fordult elő. Igen öreg emberek emlékeznek ugyan, hogy a rétes helyek hasonlóan viz alatt állottak, de ily nagymérvü viztódulások a rétes helyeken kivül akkor sem fordultak elő.

*** **A róm. kath. templomban** Szaniszló Ferencz boldogult nagyváradi püspökért holnap, pénteken d, e. 8 órakor requiem tartatik.

*** **Vásár alkalmából** érdekesnek tartjuk, a hivatalos jelentésből, mely kapitányi hivatalunkhoz küldetett, ide jegyezni, hogy Magyarországon a mult évi decz. 15-ikén beérkezett hiteles tudósitások szerint, marhavész csak egy pesti szeszgyárban uralgott; 1700 darab marhából 43 betegedett meg. 17 elhullott, 26 beteg lebunkóztatott; Erdélyben pedig Hunyadmegyében, Alsó-Bauczár és Klopotiva helységekben dühöngött a vész; 2344 marhából 36 udvarban 93 betegedett meg, 16 felgyógyult, 57 elhullott, egy beteg lebunkóztatott; 19 darab, mint beteg, ápolás és zár alatt maradott. — Tehát biztos a vásár!

*** **Haladunk!** Ez már kétségtelen bizonyitéka annak, hogy tovább haladtunk, mint a német világban valánk. Főiskolánk egy papnövendékére adót vetettek, azon okból, mert bizonyos háznál — magán órákat ad; az adó-iv alá oda irva: „H a l m á g y i." Ha nem komolyan történt volna: tréfának megjárná.

Meghaltak. Jan. 13. Géber József 1 Mária V. u. 1½ éves sorvadásban. Pfi. Pongor István f. István 6 és fél hónapos agylob. Pfi. Fogarasi János f. János 11 hónap ráng görcs.

— **Sajtóhiba-igazitás.** A tegnapi vezérczikkben első lap 2-ik hasábon „moslem hitet" helyett olvasd: mózes hitet.

A törvénykezési ügyben.

III. A b i r ó s á g i v é g r e h a j t ó k r ó l s z ó l ó t ö r v é n y j a v a s l a t. Minden első folyamodási törvényszék és járásbiróság mellé végrehajtók neveztetnek ki, kellő számban. Biró sági végrehajtóknak az igazságügyminister nevez ki oly egyéneket, a kik legalább 24 évesek, fedhetlen jellemüek, vagyonuk felett függetlenül rendelkeznek, és a végrehajtói vizsgát letették. A birósági végrehajtóknak a törvény által meghatározott dijait a felek fizetik. Minden végrehajtó hivatalos pecsétet és hitelesitett hivatalkönyvet kap, a mely utóbbit a benlevő rovatok szerint pontosan vezetni tartozik. A végrehajtó a biróság székhelyén tartozik állandóan lakni, s onnan engedelem nélkül nem távozhatik.

A birósági végrehajtók hatáskörébe tartozik: a kézbesités és végrehajtás. A végrehajtási cselekmény bevégzése után köteles a végrehajtó 24 óra alatt jelentést tenni a biróságnál. A végrehajtó a hozzá érkező birói meghagyásokat rögtön tartozik teljesiteni. Ha azonban e czélból a biróság székhelyéről távoznia kellene, a foganatositás előtt kivánhatja napdijai és utazási költségei előlegezését az illető féltől. A felek részéről történő sürgetéseket tartozik a végrehajtó 100 forint büntetés, sőt elmozditás terhe alatt — könyvébe beiktatni, s erről a félnek bizonyitványt adni. A végrehajtók felett a törvényszéki elnök, illetőleg a járásbiró gyakorolják a felügyeletet. A birói felelősségről szóló törvény hatálya a végrehajtókra is kiterjed; a fegyelmi biróságot felettük az illető kir. törvényszék fegyelmi birósága gyakorolja, és az ellenük fegyelmi uton kiszabható büntetés 300 frtig terjedhet.

A birósági végrehajtóknak a következő dijaik vannak: eljárási dij. napdij. és utazási költség. Az eljárási dij: kézbesitésekért 20 frtig 30 kr; végrehajtási cselekményekért pedig a vagyon becsértéke szerint 300 frtig 1 frt, 1000 frtig 2 ft. azon felül 3 frt az első napra, és minden további fél napra a kitett dijnak fele. A biróság székhelyén kivül ezen dijakon felül 2 ft napdij jár a végrehajtóknak. A ki a birósági végrehajtót hivatalos eljárásban szóval vagy tettleg bántalmazza, ha a cselekmény bünvádi eljárás alá nem tartozik, 3 hóig elterjedhető fogsággal vagy 500 frtnyi birsággal büntethető.

IV. A k i r. ü g y é s z s é g f e l á l l i t á s á r ó l s z ó l ó t ö r v é n y j a v a s l a t.

A királyi ügyészség az állam közérdekeinek az igazságszolgáltatás körül való képviselésére állitatik fel. A kir. ügyészséghez tartoznak a) a korona-ügyész a kir. kuria mellett; b) a kir. főügyészek a királyi táblák mellett; c) a kir ügyészek a kir. törvényszékek mellett; d) a kir. főügyészi és ügyészi helyettesek és alügyészek. Mindezeket a király nevezi ki, az esküt az illető törvényszék teljes ülésében teszik le.

Az ügyészség a biróságtól független hatóságot képez és közvetlenül az igazságügyi ministernek van alárendelve. Az 1869: IV. t. cz. 15 és 17. §§-ainak határozatai a birák elmozdithatlanságára és nyugdijaztatására vonatkozólag, a királyi ügyészség tagjaira is kiterjednek, azon külömbséggel, hogy az első folyamodási törvényszéknél lévő ügyészeket az igazságügyminister hason minőségben és más törvényszékhez átteheti. Az ügyészeknek a birósághoz való átlépése a király engedelmével történhetik meg. Az igazságügyi miniszter az ügyészség bármely tagjától elvonhatja az ügyészi megbizást; de ez esetben az illető ügyész rangjának és fizetésének megtartásával azon törvényszék biráinak sorába lép át, a melynél alkalmazva volt. Ha itt hely nem volna, ugy más törvényekhez is kinevezhető, de visszatérése az előbbi törvényszékhez a legelső üresedés alkalmával megengedendő. A birói felelősségre és nyugdijazására vonatkozó törvények átalában kiterjesztetnek a kir. ügyészségre. Rendszerint minden első folyamodási törvényszékhez csak egy ügyészt, vagy a kisebb törvényszékhez csak alügyészt nevezni joga van a ministernek. Valamely törvényszéknél nem lehet kir. ügyész az, a ki a törvényszék valamely tagjával negyedizig rokonságban, vagy másodiziglen sógorságban áll.

A kir. ügyész és alügyészi állomások pályázat utján töltetnek be oly egyénekből, a kik az átalános birói kellékeken kivül köz- és váltó ügyvédek, és legalább három évi önálló ügyvédi gyakorlatot igazolnak. Az 1869: IV. t. cz. 8—13. §§-ai a birói hivatallal inkompatibilis hivatalokra és foglalkozásokra nézve, az ügyességre is kiterjednek,

A k i r. ü g y é s z e k h a t á s k ö r e bünvádi ügyekben a közvádlói teendőkben áll. A kir. ügyész a bünvizsgálati iratokat az ügy bármely stádiumában megtekintheti, a viszgáló biróval közvetlenül értekezik, és ezutóbbi köteles vele minden följelentést 24 óra alatt közleni. A törvényszék a bünvizsgálat tárgyában az ügyész meghallgatása nélkül döntő határozatot nem hozhat; de az ügyész a törvényszék tanácskozásánál és szavazásánál jelen nem lehet. Az ügyész a vádlott kihalgatásán kivül minden egyéb vizsgálati cselekménynél jelen lehet: följelentéseket elfogadhat, és az előnyomozásokmegtételére a birói és hatósági közegeket felszólithatja. A járásbiróság az általa teljesitett bünvizsgálatokról havi kimutatást köteles az ügyésznek beadni; azon büntatását köteles az ügyésznek beadni; azon büntetőügyekben, a melyekben a járásbiró birói hatósággal bir, a kir. ügyészt ellenőrzési jog illeti, s ezért a járásbiró ez ügyek állásáról is rendes havikimutatást ad be.

H á z a s s á g i ü g y e k b e n a királyi ügyész a házassági kötelék védője; f e g y e l m i ü g y e k b e n pedig a biró felelősségi törvény által kijelölt hatáskörrel bir. A királyi ügyész a

TÁRCZA.

Egy nő bosszuja.

John Harwood beszélye.

(Vége.)

A léptek mind közelebb jöttek, — lassan és kényelmesen, mintha nem is kellene sietnie, bár a légyott ideje már félórája hogy eltelt. A nő, ki őt a sötét szobában várta, jobb kezét köpenye alatt keblén rejtegetve, most már észrevehette a künn uralgó sötétségben a szivar izzó végét, melyet Morton még nem dobott el. Most a tiszt mindkét kezét az ablak alacsony párkányára téve, benézett a szobába.

„Itt vagy Valeria?" susogá a tiszt, minthogy őt először nem láthatá meg a sötétség miatt.

— „Igen, itt vagyok," felelé a nő.

Volt valami különös a nő hangjában, mely Morton idegeire kellemetlenül hatott — mint egy hideg fagyos szél fuvallata.

Ekkor a szivar darabot elhajtá és türelmetlenül szóllott: „ördög és pokol! miért nincs szobádban gyertyafény? oly sötét van itt, mintha az alvilágban lennénk!"

Beszéde közben egy távoli sötét felhő fényes villáma törte át a sötétséget, pillanatra megvilágitván a nő arczát; képzelődés vagy való volt-e Mortonra nézve, de annyi igaz, hogy Valeria arczán most azon ördögi bosszuvágy kifejezése ült, melyet rajta a szinházi jelenet alkalmával észrevett.

„Hé! nem hallasz engem?" kérdezé a tiszt, s feledve szokott bátorságát és a burgundit, — valami szokatlant, valami ijjesztőt sejtett magában.

— „Hallom szavadat!" válaszolá a nő tompa hangon.

„Gyertyám kialudt a hosszu várakozás alatt. De minek is a fény? elég világosság van azon munkához, melyet egymással kölcsönösen el akarunk végezni.

„Nos tehát! ördögbe is! add ki már egyszer a pénzt kezeidből. A zivatar minden pillanatban kitörhet, és egészen átázhatom. Elhoztad a bankjegyeket magaddal? Na, természetesen, itt vannak azok nálad, mert különben miért is volnék én itt?"

— „Igen is!" mondá a nő, — a mint Mortonnak tetszett, — ünnepélyes hangon; „mit is keresnél itt különben Devereux Morton? igen, elhoztam magammal azt, a mit neked szántam!"

„Add hát ide gyorsan!"

— „Csak lassan, van még arra elég idő! Még valamit akarok neked mondani, mielőtt egymással számolnánk. Emlékszel még Morton legutóbbi találkozásunkra, Creilben, a vasuton?"

„Természetesen!" szólt a tiszt duzzogva; „miért e kérdés?"

— „Emlékszel még arra, hogy mit mondtam én neked elválásunkkor? hogy ha igéretedet megszeged, keservesen fogsz érte lakolni? emlékezel?"

„Hát igen, ugy egészen homályosan jut még eszembe, hogy valami esztelenséget fecsegtél," folytatá Morton gunyosan. „Te mindig különös előszeretettel viseltettél a melodráma iránt Valeria! — hozzá tehetem még, hogy te azon éjjel valóban hősszerepet vittél!.... Hanem elmult már azon idő, midőn a főkártyát kijátszhattad volna, mely akkor kezedben volt. Te már nem lehetsz nekem ártalmamra Flóránál. — Te nem akarhatod ezt, már csak magadért sem. Ellenkezőleg jól látod, hogy én téged nagyon is erősen sarokban tudlak tartani; és te, mint szerény, okos nő belátod, hogy izzó parázson állasz, és kivánságomat teljesited. Tehát hol vannak a bankjegyek?"

— „Én neked azon alkalommal" — folytatá tovább Valeria, mintha ezen beszédet nem is hallotta volna, — „azt mondtam, hogy te fogod azt megbánni. Fogadásodat, mint egy hazug és gyáva ember megszegted! Azt hiszed, hogy a játékot te nyerted meg, azt képzeled, hogy én már most örökre a te rabszolganőddé lettem, — szóval te azt véled, hogy engem egyetlen szavaddal a megvetés és guny martalékává tehetsz, — hogy én ily könnyen feledem mindazt, mit annyi fáradság, annyi számitás és kitartás után érhettem el! — Hah! Devereux Morton, nem igy fogadtunk! az nem fog bekövetkezni! Amit én megigértem, meg is fogom tartani. Te lekötéd szavadat, és fogadásodat megszegted. Én lekötém neked az enyimet, és azt hiven be fogom váltani. Hazug — gyáva — áruló, vedd ime jutalmadat!"

E szavakra hirtelen kiegyenesedett a Valeria jobb keze kebléről — a hófehér csinos kar pillanatra felcsillámlott a sötétben — s Devereux homlokán — villámgyorsan egy aczél pisztoly csövének hideg érintését érzé; mire egy fényes villanás, egy erős dördülés, erre egy test tompa ledobbanása, és alant a rohanó hullámok közt egy nehéz, hangos locscsanás következett. A vihar — sokáig tartóztatott dühének végre nem állhatván ellent, teljes erejével kitört; és a sürüen egymást követő villámok viszfénye megvilágitá a halálharczot alant a ragadó hillámokban. A vihartól felzaklatott viz szilárdan tartá martalékát; fent pedig egy nyomorult állott igazságos birája előtt.

* * *

„Hé! Carrington, hallottad már?" kérdezé a következő napon egy testőrtiszt barátjától, a testőrclub egy termében — „átkozott egy történet! mit szólasz hozzá? Devereux Morton meglőtte magát!"

— „Valóban? és hol?" folytatá a beszédet a másik közönyösen.

„Ott valahol Braitwaite táján. Fogadási könyvét megtalálták nála, mint mondják; és minthogy azon veszélynek volt kitéve, hogy óriás összeget fog veszteni — melyet ő a „Barrabás"ra tett fel, bolond tettének ezt tartják okául."

— „Barrabásra?" kiáltá Carrington. „No, akkor Devereux őrült volt! Mily esztelenség volt tőle, hogy nem várt! Hiszen merő koholmány volt a lova sérüléséröli hir! „Barrabás"nak semmi baja; épen most kaptam egy távsürgönyt erről! Fogadni merek akár mennyibe hogy a legközelebbi versenyen nyerni fog, ah!

(Z.)

börtönökre is felügyel és ezért azokat havonkint legalább egyszer megvizsgálja. Ezen felyül szintén őt illeti az árvapénztárakra való felügyelet.

A kir. főügyész azon kir. tábla területén, a melyhez kinevezve van, bármely törvényszék előtt, minden egyezségi teendőt személyesen vagy helyettese által végezhet. Az összes ügyészségi tagok neki van alárendelve. Az ügyészekről vett kimutatások alapján évenkint kimutatást nyujt be a minisztetiumhoz a törvénykezés és fegyházak állapotjáról, és a szükséges javításokat inditványozza.

A korona-ügyész állomása a szóbeli eljárás behozataláig nen töltetik be. Teendőit addig is a pesti főügyész, vagy ennek akadályoztatása esetében az ügyészségnek egy más, a ministerium által kiküldött tagja végzi.

Fővárosi értesitő.

Ó-Buda, jan, 12.

Mivel még eddig nem akartam a budai népszinházról e becses lapok hasábjain, röviden akarok szólani. A budai népszinház az egész Magyarhonban méltán nevezhető legkitünőbb s legtekintélyesebbnek.*) már csak azért is merte jeles thalia temolomának főpapja Molnár György, az — ki ügyes és végetlen tapintatos kezelésével oly nagy hirüvé s elsővé tette, ez a hely az, hol azt a hires „Ördög pilullát“ majd 200-szor, s a hires „Bem apót“ is egymásután hetekig folytonosan adták s most pedig jelenleg adják folytonosan az ugy nevezett Hadj- Omar vezetése alatt álló Beduin repülő sereg hajmeresztő s borzasztó mutatványait. Ez a bizonyos Beduin; kinek neve Hadj Omar, a forgószél hires utánzója mint a szinlapon is látható; hanem valóban bámulatra is ragadja ő a nézőket, az ember majd alig képes elhinni amit lát; kitünően játszik az a két kis fiu, ki három-öles hosszu rudra oly könnyen mász fel, mintha nem is ember, hanem macska volna. Ez a Beduin sereg áll 36 főből, s a mint hallható, talán épen Debreczent s Nagyváradot is megfogják látogatni, valóban ellehet mondani, hogy kitünő gymnastikusok mind, de mégis a fent irt vezető kiemelendő; meg kell még azt is jegyeznem, hogy van köztök egy erős zömök beduin, kinek oly ereje van, hogy tizenegyembert tartott magán, állva, s még pedig meg is fordult velök, csaknem a hihetetlenséggel párosult s vakmerő dolgokat mutatnak, s ügyességök oly kitünő, hogy valóban dusélvezetteljes estélyt szereznek a nézőknek.

A Beduinok mutogatásait megelőzi s berekeszti egy kis férczelt tákolt darabka, meglehetősen az életből meritett sült és sületlen élczekkel „Angoloson“ különösen az angol komor hidegséget elötüntetve, a darab talán nem is érne semmit, ha az a fiatal hévvel biró Korády (Löwey Gyula) oly finom tapintattal nem adná elő, ez ifju valóban éltető szelleme leend a budai népszinháznak; szerepét oly kitünően viszi, hogy a szünni nem akaró taps hangzik a felvonás végeztével.

Eddig terjedvén a szinházi tudósitás, most már áttérek az ó budai friss hirekre; először azt ecsetelem, hogy e nagy tekintélyes szentenderei választó-kerületben Ráday eltávoztával még eddig is követjelöltünk nincs, a jobb pártról ugyan Harkányi (Kopélyi) Frigyest emlegetik, hanem még a balon megállapodás nincs, van ugyan szó Lippa Péter s Beöthyről s czentul még 3—4-et emlegetnek, nem tudhatni, mikor és ki leend a győztes hős, annyi ugyan áll, hogy az egyletek mozognak, csak a munkásegylet hallgat még eddig, s ez pedig a legtulnyomóbb szám. Igaz, a munkásegyletről van szó, megemlitem itt azt is, hogy az egylet a jövő hóban akar kiadni egy „Munkáslapot“ még pedig magyar és német nyelven, mivel a budapesti munkások ezt követelik, mert még most is a magyarországi s magyarajku munkás csak az egésznek 1/4-ét teheti, 3/4-e pedig külföldről beszivárgott idegen elemből áll, s igen sajnos, hogy a magyar munkás, épen csak is azért, mert igaz s tiszta érzelmü, hazáját szereti, szóval s tettel védi. ilyen okokért vettetik meg. A munkásnép már ébred, eszmélődik s látja s tudja azt jól, hogy egyetlenegy lap sincs, mely a munkásegyletekről tudósitást hozna, hisz még maga Irányi is azt mondja, hogy „ő munkáskérdést nem ösmer (?!) no hát a szegény munkásosztály nincs képviselve az államban, nincsen az irodalmi téren, sincs sehol; — de csak ott van hol „fizetés“-ről van szó, s add ide egyetlenegy fiadat is, saját magad fékezésére; sok ily visszás menetét látva a kormányzatnak, megindul a „Munkáslap“ e sorok irója szerkesztése mellett jövő hóban, a kiadó tulajdonosi jogot az emlitett, t. i. Ó-budai munkásegylet tartja fenn magának, s e lap csupán a nép fontos érdekeit fogja képviselni s igyekszik, hogy a munkásnép az államban, mint szabadpolgár helyet foglaljon.

Zágonyi György.

⁂ Kecskemétit egy pesti zenetársulat ismert karmesterét, este 6 órakor temették el a minapában; pályatársai fáklyafénynyel kisérték az örök hazába, s sirjánál — bucsuzóul — ellujták azt a régi bus nótát: „Cserebogár, sárga cserebogár.“

⁂ A nemzeti szinháznál a mult évben Náday: 197-szer, Komáromi: 180-szor, Feleky: 141-szer, Szigeti József, Szerdahelyi és Benedek: 120-szor játszottak; a hölgyek közül: Lendvayné, Felekiné és Prielle Kornélia majd minden második este felléptek.

*) Már ennek mi debreczeniek ellent mondunk. Szerk.

⁂ Az országgyülés folyó hó 14-kén délelőtt 11 órakor tartja az ünnepek után, és ez évben első ülését.

⁂ A szinházi enquete elhatározá, hogy a szini tanoda ápriltól kezeve a nemzeti szinházi igazgató felügyelete alatt álljon, s a tanárok fizetése jobbittassék.

⁂ Magyar-Akadémia. A gróf Karácsonyi vigjátéki jutalomra a határnapig 14 pályamü érkezett be. Ily eredmény a ritkák közé tartozik; csak aztán a birálat után is örülhetnénk neki!

⁂ A honvédrokkantak menháza javára a nemz. szinházban tegnap Szigligeti „Üldözött honvéd“-jét adták, amint előre is jeleztük.

⁂ Ez is hivatalos hir? A „Budapesti Közlöny“ tegnapi számában a ministerelnök lovait mutatja be olvasóinak, leirván azokat szőritől egész a kis körméig.

⁂ A pesti lovaregylet mult évi bevétele: 60,000 ft, melyből csupán versenydijakra 42,000 frt. forditattott. Mennyit is áldoztak csak ott a népnevélésre?

⁂ A „Magyarujság“ Aigner Lajost ajánlja a „Corvina“ igazgatójául.

⁂ A józsefvárosi kapitányság e napokban egész gyönyörü bandát fedezett fel, de azok a korcsmárossal együttelleneszegültek, utóbb mégis elcsipték őket.

⁂ A ministerium nem engedé meg, hogy Kossuth leveleit árulják — a honvédrokkantak menháza alap'ökéjének növelésére. Éljen a szabad sajtó! — Ugy-e „mindent megnyertünk?“

⁂ Az egyetemi hallgatók kezdik szokásba hozni, hogy az egy vidékre valók társas kört alakitanak; igy létesült legujabban a „Szegedi kör.“

⁂ Jámbor Pál „Nagy Sándor“ czimü 5 felvonásos szomoru játékát átdolgozva nem sokára benyujtja a nemzeti szinházhoz.

Belföld.

⁂ Székesfehérvári plébanust Kuti Mártont az érdi kerület papsága elválasztá antonomikus követének. Kuti a szabadelvüek egyik zászlóvivője.

⁂ Sopronban a „Morgenstern“ cz. lap szerkesztőjére rátörtek; a jó madarak közül kettőt elcsiptek.

⁂ Temesvárt egy ottani szeszgyáros nagyszerü jégkészitő gyárat állitott fel.

⁂ Aradon a természetvizsgálók vándorgyülése e f. évben szept. 2—7-ik napjai között leend.

⁂ Nyiregyházán szinház-épités eszméje pendült meg, s már is nagy pártolásnak örvend Csak kitartás!

⁂ Igaz történet. Tokajban egy 81 éves ember szerelmes lett egy 14 éves kis leányba; s az öreg fiatal hévvel csügg az ártatlan lányka szivén; még azt sem akarja, hogy rögtön adják férjhez, ha gyengének találják, elvár ő 4—6 évig is. Bizony, ha az ősz hosszu: százados tölgy is hajt lombot!

⁂ A hires verebek csakugyan még most is repkednek Ujhelyben. A templomban nagy számmal tartanak manővereket, s az orgona hangját is tulcsiripelik; ezenkivül nem tudnak parányi illedelmet, szalmafészkeiket a szent angyalok fejeire rakják. Talán kegyeletből ápolja ott azokat is valaki?!

⁂ Máramaros-Szigeth igazán baloldali! Ezen kis helyen négy baloldali lap jelenik meg: „Máramaros“, „A Tisza“, „Szigeti Közlöny“, és „Világosság“ czimek alatt — baloldali szellemben. Vajon, nem jobb volna az erőket egyesiteni?

⁂ Jászberény és Zákóhalma között a szántóföldeket mind elöntötte a Tarna vize.

⁂ Szlatinán (Máramarosmegye) a molnár bement nejével együtt a vásárra, a félórányira fekvő Szigetre, de ott bu felejtésül bevettek pár adag pálinkát, s a férj hazafele menvén, az uton elhagyta nejét, ő pedig otthon elaludt; majd felébredvén, hitestársa keresésére indul, s annak csak csontvázát találta meg. Gyanitják, hogy a farkasok martaléka lőn.

⁂ Félegyházán a kasino tagjai két pártra szakadtak e kérdés feett: levegyék-e a kalapot vagy nem? — Még az ilyeneken sem tudunk már megegyezni?

⁂ Kecskeméten a szőllőskertben egy ákáczfa kiviritott — uj esztendőre, s most a legdusabban virágzik. Ez is a tél áldása.

⁂ Zsidó biró. Apátiban m. é. decz. 31-én Adler Móricz izráelita birtokos és haszonbérlő szótöbbséggel birónak választatott. Ha őszinte bizalom kifolyása e választás: akkor üdvözöljük mind az uj birót, mind a választóit.

⁂ Kolozsvárott Veres Dániel lakatos oly nyitó eszközt talált fel, melylyel a Wertheim-zárat minden sérelem nélkül fenyithatni. Wertheim és társa pedig árjegyzékeikben 1000 forintot igért annak, ki zárukat felnyitja; a lakatos zörgetett az igéretért, mi lesz eredménye? — nem tudjuk.

⁂ Nem rosz élcz. Bizonyos zenész, ki magát a zenevilág legmagasabb polczán képzeli lenni, egyszer Jean Beckert hallván, igy nyilatkozott barátai körében: Ha én játszanám ugy mint Becker, azt mondanák: vén szamár! — Hisz azt a nélkül is elmondják! — válaszolá rögtönözve egy öreg pályatársa.

⁂ Az öngyilkossági düh még sem akar szünni, söt mindinkább szélesebb körben terjed: Szegeden közelebb egy főhadnagy lőtte magát főbe; elszántságának oka nem tudatik.

Bécsi dolgok.

(Z.) A félhivatalos „Wiener Abendpost“ néhány nap alatt közölni fogja — mint a „Pesth. Lloyd“nak irják Bécsből — ugy a kisebbségi, mint a többségi ministerek memorandumának tartalmát. Miután a többségi ministereknek a felirati küldöttség német tagjaival tartott bizodalmas értekezésről szóló hirek a közönségbe átszivárogtak, a kisebbséget bizonyos roszhangulat szállotta meg. A császár ugyanis minden ministertől azt kivánta, hogy hivatalaikat folytassák tovább, és a ministertanácsban fölmerült véleménykülönbségekről lehetőleg hallgassanak.

A bizodalmas tanácskozás alkalmával a többségi ministerek által adott felvilágositások következtében most kérelemmel fordul a kisebbség a császárhoz, hogy legyen szabad közzé tenni az ő véleményüknek kifejezést adó memorandumot. Ugyanezt kérte a többség is. A császár beleegyezett mindkét párt kivánságába, és igy nemsokára nyilvánosság elé kerülnak az emlékiratok.

Biztos tudósitások szerint Herbst minsiter azt kivánja, hogy a sajtó ügyekben eljáró esküdtszékek Csehországban függesztessenek fel, mert ott minden lapot felmentenek az esküdtszékek tagjai.

Legujabb tudósitás szerint a „Wiener Zeitung“ f. hó 12, közzé tette mind két miniszteri pártnak emlékiratát.

A „Tagespresse“-nek azt távirják Berlinből f. hó 12-ről, hogy Bismark egy magas állampolitikai egyéniségnek azt nyilatkoztatta, miszerint ő nagyon ohajtja, hogy Poroszország Ausztriával barátságos lábon álljon; nincs gondolatában, hogy Poroszországnak Németországgal leendő egyetése erőszakkal eszközöltessék, mert ő a prágai békét lelkiismeretesen fenn kivánja tartani. E nyilatkozat jelentékeny feltünést okoz politikai körökben. Természetes, hogy nem hisznek e nyiltkozat őszinteségében.

Politikai szemle.

(Z.) Francziaországból érkezett távsürgönyök azon reformokról és tervezetekről szólianak, melyeket az uj kabinet különösen a had és belügy terén rövid idön életbe kiván léptetni. E tervezetek közül nemzetközi tekintetben is kiválóan fontos a hadsereg rendes állományának kevesbitésére vonatkozó; ugyszintén azon javaslat, mely az évi illetménynek 100.000 öl 75 ezerre, a császári testőrségnek pedig 12,000-re leendő alábbszállitására vonatkozik. A sajtó szabályozására, s illetőleg szabadabbá tételére vonatkozó reformok is rövid idő alatt várhatók; valószinüleg ezek fognak leghamarabb életbe lépni, örvendetes előhirnökeiül az uj kabinet szabadelvü irányának, és önállóságának. A hirlapbélyeg eltörlése, valamint azon tilalom megszüntetése, melynél fogva némely lapoknak az utczákon árultatása meg nem engedtetett; nemkülönben a sajtóhivatalok állandó szabályozása a belügyministerium részéről közel kilátásba helyeztetnek. A külföldi lapok is ezen ujitások következtében szabadon, minden önkényes censura nélkül bocsáttatnak be ezentul Francziaországba.

A seinei kerületfőnöknek Hauszmannak állomásáról elbocsáttatása képezi most a beszéd tárgyát Párisban. Az ő bukásában tünik ki legjobban a régi zsarnoki rendszerrel való szakitás. Hauszmann ugyanis egyik legalázatosabb eszköz volt ura kezében arra nézve, hogy Páris és ennélfogva sok részben Francziaország forrongó elemeinek figyelme elvonassék a politikai dolgokról; munkát adott a párisi és vidéki munkásosztálynak; ezekkel rontatta le a régi Párist, s ennek barricadok emelésére alkalmas helyein épittette az uj, világhirü és egyetlen Párist, igaz, hogy mesés, és óriási kamatra felvett összegeken; melyeket Hauszmann önkényüleg kezelt, és pedig — mint látszik — Páris tönkretételével. És most, midőn ávozik, azt állitja hogy ő Aristides; hogy mint szegény — hagyja el a pénztárt! Ez a botrány aztán lelbőszíti Rochefortot, és lapjában, a „Marseillaisé“-ben következőleg szól e tárgyban: „nem kell nevetni: Hauszmann urnak nincs Párisban egy talpalattnyi földje is; vagyona alig megy néhány száz ezernyi frankra. Ez azonban csak azt mutatja, hogy Hauszmann ur óvatos ember. Neki semmije sincs; hanem veje Pernetti — milliomos; leányának van vagy husz háza, nejének pedig százezer métrekre rugó földje, hát még unokaöcscseinek és hugainak stb! Egyuttal inditványozza Rochefort, hogy Páris polgáraiból egy általános szavazatjog alapján választott enquette bizottmány üljön össze, és vizsgálja meg Hauszmann urnak könyvitelét; egyuttal szóllittatnék fel mindenki; hogy a ki tud, jelentsen be bizonyitékokat Hauszmann elitéltetésére.

Mig a franczia törvényhozó test. legközelebbi ülésében Ollivier felvilágositásokat ad az uj ministeriumhoz beadott interpellátiókra, és még ugyanott Raspail javaslatot terjeszt elő egy bizottmány alakitása iránt, mely Hauszmann számadásának, és vagyonának megvizsgálásával lenne megbizva, addig künn az életben egy nevezetes esemény tartja lekötve Páris lakóinak figyelmét. Az eset következő. Herczeg Bonaparte Péter — 1-ső Napoleon testvérének, Bonaparte Luciannak 3-ik fia, és igy a császári ház közel rokona, egy iratot intézett Rochefortkoz, melyben szemére veti, hogy munkatársainak egyike őt személyében megsértette. F. hó 10-én Noir Victor, és Fonvielle, mint Gousseth Paschalnak, a sértő czikk szerzőjének megbizottai, Péter herczeghez mentek. A herczeg termeibe belépve, ez utóbbi azt kérdezte tőlök, vajon ők a Rochefort bérenczei-e? Erre Noir a herczeget keményen arczul üté, miközben Fonvielle egy pisztolyt vett elő öltönye alól. A herczeg most egy-, a falon függő pisztolyt ragadott elő, és azt rásütötte Noirra, ki megsebezve még a lépcsőn le tudott menni, de annak alján összerogyott. Az igazságügyminister — Ollivier azonnal elrendelte Péter herczeg befogatását. A császár helyeselte ez eljárást.

E büntény felett egy- 1848-ban, a köztársaság elnöke- és az állam kül és belbiztonsága ellen elkövetett vétségek elitélésére felállitott, de az államcsiny után az uralkodó császári család érdeke szerint átalakitott kivételi-főtörvényszék itél. —

E törvényszék ez átalakitás szerint a császári család herczegei, a vérszerinti herczegek, a ministerek, a korona főtisztjei, a becsület legio nagy keresztesei, senatorok és államtanácsosok által elkövetett vétségekben itél. Áll egy, a legfelsőbb fellebbezési törvényszék tagjaiból alakult törvényszékből és egy a kerületi tanácsnokokból alakult fő-juryből. Ministerek, senatorok, követek és államtanácsosok nem lehetnek tagjai ezen fő-jurynek.

Rómából távirat utján azon tudósitást hozza a „N. Fr, Presse,“ hogy a zsinaton a pápai csalhatatlanság tanával mozogni kezdenek a sz. atyák; már t. i. azok, kik az ultramontanismusnak szerény uszály hordozói. A pápa ugyanis a franczia, német és osztrák-magyar főpapok határozott ellenszegülésétől tartván, jónak látja a maga részéről nem hozni inditványba ama tant, hanem — hogy az illemnek és szerénységnek látszassék hódolni, — más által akarja azt inditványoztatni. a vakbuzgó ultramontánok által. Rómából f. hó 9-én kelt távsürgöny jelenti is már, hogy ezek egy kérvényt akarnak a sz. atyához terjeszteni, melyben a pápa személyes csalhatatlansága tanát védelmezik, azt czélszerünek tartják és határozattá emelését kivánják. E kérvényi mozgalomnak tulajdonitja a „Presse“, hogy a magyar főpapok is mozognak, még pedig oly szándékkal, hogy nem vesznek részt e határozatban, hanem inkább ott hagyják a zsinatot és haza jönnek. Különben a 750 zsinati tag közül alig ha lesz több mint 100, kik ama kérvényt aláirják — jegyzi meg az uj Presse.

A clericalis „Univers,“ melynek szerkesztője Veuillot szabadon járhat a vaticanba, irja, hogy a pápa csalhatatlanságának kérdése nemcsak hogy vita alá fog kerülni, hanem biztos kilátás is van arra, hogy az nemsokára hitczikké emeltetik. — Rómában szükségesnek tartják mennél előbb keresztül vinni e tant, hogy aztán a zsinat többi ügyeivel gyorsan végezhessenek. Az ellenzék tekintélyesebb tagjainak elpártolásáról ujabb hirek érkeztek. A bibornoki süveg és palást hatalmas kecsegtető eszköz a pápa kezében, hogy azok által visszaterelje az eltévedteket a kegyes hivők nyájába. Ha a Köln Zeit levelezőjének hihetünk: saját primásunk, az esztergomi érsek, Simor is elpártolt volna az ellenzéktől; elcsábittatva a bibornoki süvegre való kecsegtető kilátás által.

Flórenczből a „N. Fr. Presse“ levelezője irja, hogy ott nehány nap óta csak öszszeesküvésről, zavargásról és elfogatásokról beszélnek. Genuában, Pármában több elfogatás történt; csapatok küldettek több helyre, a bélyegadó miatt erőszakos ellenállástól félvén a kormány

Különfélék.

= Rövid gyönyörüség. Merimée Prosper a szellemdus novella iró Petersburgból egy tisztelőjétől egy drága szőrme bekecset kapott ajándékba. A derék iró türelmetlenül várta a fagy beköszöntését, hogy bekecsét sétálni vihesse, s azt Szajnaparti ismerőseinek bemutat hassa Az ég végre könyörült rajta, s egy éjjel csakugyan beál'ott a fagy, mit a jó párisiak reggelre kelve fogvaczogva üdvözöltek. Merimeé büszkén csatangolt fel és alá a boulevardokon, a meleget adó sziberiai törperókákba bebukolva, s a bekecs ritkasága és szépsége még a legfinyásabb izlésüek csodálkozását is felköltötte. Másnap Merimée egy illatos levelkét kap, melyben müvei egyik szorgalmas olvasója kéri őt, hogy nála, ki csak azért jött Besszaszarábiaból Párisba, hogy a hires irót megláthassa, — itt és itt ma este egy csésze theára megjelenni kegyeskedjék, s annyival is inkább, mert több tisztelője is lesz jelen. A levél alá — herczegnő volt irva. — Talán mindenki elfogja hinni, ha mindjárt novellát nem ir is, hogy Merimée e meghivásnak ellent állani nem tudott. Pontosan megjelent a kitüzött helyen, s az előszobában bekecsét egy méltóságos kinézésü ezüst haju komornyiknak adta át, s belépett a szobába, hol őt a herczegnő, s nehány vendég már szivszakadva várták. — Pár órát ott töltve távozott, azonban az előszobában az ősz komornyik helyett egy gazdagon öltözött lokájt talált. — Kérem bekecsemet. — Ezer bocsánat uram, a komornyiknak épen e perczben valami sürgős ügyben távozni kellett, — s a bekecset elővigyázatból a szekrénybe zárta, s a kulcsot elfeledte itt hagyni. — „Ah, minő kellemetlen ez reám nézve. Különben várni fogok.“ De a várakozásba beleunva, azon kérelemmel távozott, hogy kéri bekecsét holnap lakására ide és ide elszállitani, s távozott. Másnap Merimée csak várta bekecsét, de nem jött az sem reggel, sem délelőtt, sem délután. — Merimée kocsira ül, s a midőn a herczegnő lakásán megjelenik, ki i. hatja le kellemetlen meglepetését, a midőn megtudta, hogy azon elegans terem, hol ő a vélt herczegnő társaságában theázott, hotel garni, melyet egy ismeretlen nő egy napra bérelt ki. — A herczegnő, a komornyik, a gazdag öltözetü lokáj, s fájdalom, az ezer rubel értékü bekecs, eltüntek, mint a délibáb, — és szegény Merimée sem egyiket, sem másikat, soha sem látta többet.

Legujabb.

— Páris, jan. 11. Rochefort a Noir drámai halálára vonatkozólag fekete szegélyü, igen izgató különlapot adott ki. Ugyan ő a „Marseillaise“-ben tömeges tüntetésre hivja fel a népet a 22 éves ifju szerkesztő Noir temetése alkalmával.

E szomoru esemény a törvényhozó testület ülésében Montpayrouxnak okot szolgáltatott azon inditványt tenni, hogy Bonaparte Péter rendes törvényszék elé állittassék. — Ugyanitt az elnök, Grandperret főügyésznek kérvényét olvassa fel, melyben az Rochefortnak,- a „Marseillase“-ben megjelent izgató czikkéért, vád alá helyeztetését kéri.

— Páris, jan. 12. A mai „Figaro“ jelenti: Tegnap este Choysiban nyilvános gyülekezés volt, mely az elnöklő Pa-sedeut által tartott beszéd következtében feloszlattatott. A szétoszlásnál Rochefort megjelenvén, dicsérte a tömeget s felszóllitá, hogy holnap d. u. 2 órakor jelenjen meg Neuillyben Noir Viktor temetésére. Rochefort igy szólt végül El ne mulasszátok megjelenni a tálálkozásnál, mely remélhetőleg a democratia jövője felett dönteni fog — A rend nem zavartatott meg.

— Páris, jan. 12. Az „Agence Havas“-nak jelentik Rómából folyó hó 11-dikéről: Ultramontan körökben aziránt biztositnak, hogy a pápa csalhatatlansága iránti kérvény — ide nem értve a spanyol püspököket — számos aláirással van ellátva. Nehány püspöknek az organikus zsinat elleni kérvénye nem vezetett eredményre. A magyar királyné Ő Felsége a legközelebbi héten utazik el Rómából.

— Cattaro, jan. 12. A knezeik által már előbb tett igéreteket teljesitendők, tegnap mintegy 300 crivosciai jelent meg, b. Rodich altábornagynál, hogy bünbánásukat és meghódolásukat kifejezzék. A fegyverlerakás iránti felhivást azonnal minden ellenmondás nélkül teljesiték. Rodich altbn. — tudtukra adá a legfelsőbb kegyelmet, és megengedé nekik, hogy a fegyvereket személyes biztonságukra ismét felvehessék, — mire Ő Felségére mondott lelkesült és határtalan „zsivio“ kiáltás és háromszoros üdvlövés következett. Most még csak Pobori pacificatiója van hátra.

— Bécs, jan. 12. A követek háza felirati bizottságának ma délelőtt tartott ülésében az 5. és 6. bekezdések, valamint a 7—10. bekezdések is a Tinti által javitott szerkezet szerint, szótöbbséggel elfogadtattak.

— Páris, jan. 12. Valószinünek tartják, hogy a törvényhozó-test meg fogja engedni Rochefort perbefogatását.

— Páris, jan. 12. (Délben). Daczára a nagy esőnek, nagy számu embertömeg megy Noir Viktor temetésére. Bonaparte Péter herczeg azt kivánja, hogy ügye esküdtszék előtt bonyolittassék le.

— Páris, jan. 12. Hir szerint Lavalette, Fleury és Benedetti beadták volna lemondásukat.

— Zágráb, január 11. Stroszmayer püspök ellen Rómában gyilkossági merénylet követtetett el, a zsinaton tartott jezsuita ellenes szabad beszedeért. A merénylet meghiusult.

Közgazdászat.

(E.) Debreczen, jan. 13. A naponta járhatatlannabbakká váló utak miatt, a közlekedés elzárt, ugy annyira, hogy a mai napra, pár szekér kenyeren s nehány szekér tengerin kivül nem hoztak egyebet: a kenyér drágán kelt, a tengeri, köblönkint 4 ft 80 – 90 kr, a szalonna árak javultak, mivel több a kereslet, 1 mázsa 27—30, a nehezebb 31 ft. 1 mázsa sertés hus 12 – 14 ft.

Időjárásunk változó, mult éjjel ismét fagyott nagy dér vólt, mai nap felhős, hüs. — Utaink a fagy által naponta állatkinzóbakká válnak, a mi országos vásárunkra igen nagy hátrányul szolgál.

Bécsi tözsde, Jan. 13. Cs. arany 5. 79 ezüst 120.25

Felelős szerk. s kiadótulajd. Oláh Károly.

HIRDETÉSEK.

Valami uj az előkelő világ számára!

A „Magyar Bokréta.“

Egy ujonan feltalált illatszer, mely **tartós és kellemes illata által a legfinomabb franczia és angol késziményeket tulhaladja.**

Kästner C. tanár

találmánya és gyártmánya.

Azon örvendetes ipari fölemelkedés, melyben hazánk részesül, igen természetes, miszerint az a kéjiparra is hatását gyakorolja és valóban ezen kisérlet kitünően is sikerült, miután ezen uj gyártmány felül nem haladható. —

Erről mindenki tüstént meggyőződhetik, ha ezen illatszerből egy cseppet egy pohár vizbe cseppent, ami által végtelen jó illat idéztetik elő.

A „Magyar Bokrétát“ minden ismeretes alkalmazásban lehet a meglepőbb sikerrel használni, t. i. ruhákat és fehérnemüket illatozni, illatos fürdőkre stb.

Egy üvegcsének ára 1 frt 50 kr.

Főraktár Debreczen és környékére:

Kubinyi Kálmán,

előbb Márton László norinbergi dizmű-áru kereskedésében.

Piaczutcza kistemplom mellett. 26. 1—10

Árverési hirdetmény.

A debreczeni királyi váltótörvényszéknek 1869. évi decz. 30. 10869. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhirré tétetik, mikép Szabó József, mint felperes részére Kepes Sámuel mint alperestől 200 frt váltói tartozás s járulékai erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen:

házi butorok,

nevezett alperesnek helybeli nagy uj-utczai lakásán

f. évi január 20-ik napján

d. e. 9 órakor nyilvános árverés utján készpénz fizetás mellett el fognak adatni. — Mire a venni kivánók meghivatnak.

Debreczen, január hó 10. 1870.

Mocsy József.
váltótörv.széki kik. végrehajtó.

24. 1—

PECCO-THEA,
fontja 2 frt 20 kr.

RHUM,
itczés palaczkokban 50 kr, 1 ft és 1 ft 60 kr.

Finom franczia Liquör,
Crém de Vanil, Orange és Mocca,
1 üveg 1 frt.

19. 1— **Geréby és Hannignál.**

Utolsó vásári látogatás.

Alulirottak bátorkodnak tudtára adni a n. é. közönségnek, miszerint ez alkalommal utolszor jelennek meg az itteni vásáron, egyuttal köszönetüket nyilvánitják a **negyven év** óta ugy atyjok, mint alulirottak irányában tanusitott becses bizalomért.

Hogy ez alkalommal a n. é. közönséget némi kedvezményben részesitsük, ide szállitott **raktárunk nagyválasztéku czikkeit** a visszavitel megkimélése tekintetéből **leszállitott végáron bocsátjuk** a n. é. közönség rendelkezésére.

Quentzer Testvérek,
kalapgyárosok Pestről.

16. 3—4

Debreczen. 1870. Nyomatott a város könyvnyomdájában.